

P στ. 5185 «ὅσον εἶπῃ κ' ὑποσχεθῇ ἀνθρώπου γεννημένου» καὶ αὐτόθ. P στ. 7786 «μὴ τοὺς νοχλήσῃ τίποτες ἄνθρωπος γεννημένος». Ἀντίθ. ἀγέννητος 1, ἀγεννος 2. 2) Ἐπὶ γυναικῶν καὶ θηλέων ζώων, ἡ πρὸ μικροῦ σχετικῶς χρόνου γεννήσασα πολλαχ.: Πάει 'ς τήμ μάν-να του καὶ βρῖσκει τηγ γεν-νημένη κ' εἶχε κι ἀρσενικόπ παιὶ Κάρπ. Τοῦ 'δωσε νιὰ γινῶ'μέν' γίδα Στερελλ. (Αἰτωλ.) Μιὰ στσύλλα ἦτανε γεννημένη Πελοπν. (Γελίν.) Μι ρίχνιτι μιὰ σκύλλα γινῶ'μέν' ἀπὸν κρ'φὰ κι μὴ βγάζ' μιὰ μοῖρα ἀπ' τοῦ μπουτ' μ' Μακεδ. (Μελίκ.) Ὁ κάτ-της εἶγ γεν-νημένος, ἔδει κατ-τάτσια τσαὶ πρόσεξε 'ἀφ φριμάξη, ἅμα σὲ δῆ Χίος Ἡ διντρουγαλιά, ἅμα εἶρι γινῶ'μέν' σὶ παίρῳ' 'ς τῇ δορυνῇ Εὔβ. (Ἀκρ.) Ἀμα εἶν' γινῶ'μέν' ἡ σαϊτούρα, σ'κώριτ' οὐρῇ κι σὶ στρώῳ' 'ς τὰ π'δάγια (σαϊτούρα=εἶδος λεπτοῦ καὶ λίαν εὐκινήτου ὄφρεως) Στερελλ. (Σπάρτ.) || Ἀσμ.

Ἀφέντη, ἡ γυναῖκα σου δὲν εἶναι χτυπημένη.
ἀρσενικὸν ἔκαμε παιδί, τρεῖς μέρες γεν-νημένη
Νίσυρ.

Πουλεῖ 'γυλάδια ἀγέννητα, 'γυλάδια γιννημένα
Θράκ. (Αἰν.) β) Ἐπὶ γυναικῶν, ἡ παύσασα νὰ εἶναι παρθένος
Εὔβ. (Ἀκρ.): Τ' δώσαρι προῖκα, ἀλλὰ τ' δώσαρι κι γινῶ'-
μέν' γιὰ κουρίτσ'. 3) Ὁ ἐπιτήδειος, ὁ ἔχων φυσικὴν προ-
διάθεσιν, ἱκανότητα δι' ἐν ἔργον κοιν.: Εἶναι γεννημένος γιὰ
τέτοιμες δουλειές. Εἶναι γεννημένος δάσκαλος.

γένοβα, ἡ, Π.Γεννάδ., 740 — Λεξ. Βλαστ. 279.

Ἐκ τοῦ γεωγραφικοῦ ὄν. Γένοβα.

Εἶδος Ἰταλικῆς ὀρύζης.

Γενοβέζικος ἐπίθ. Κ.Παλαμ., Δωδεκάλ.Γύφτ.², 63
Γενοβέζικος Χίος.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Γενοβέζος.

Ὁ προερχόμενος ἐκ Γενούης, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Γένουαν
τῆς Ἰταλίας ἐνθ' ἀν.: Γενοβέζικες ἀμπουκοῦνες (*ἀρα-
πομπουκοῦνες=συκαὶ παράγουσαι πρῶιμα σῦκα, εἶδος
πρωτίμων σύκων) Χίος || Ποίημ.

Καὶ λογιῆς καράβια ἀπ' τὶς Φραγκιῆς
καὶ γαλέρες Γενοβέζικες

Βενετσιάνικα σαλεύουν τρεχαντήρια

Κ.Παλαμ., ἐνθ' ἀν.

Γενοβέζος ὁ, Κῶς (Πυλ.) — Λεξ. Πρω. Γενοβέζος
Χίος (Βροντ.) Τζενοβέζος Χίος Γκενεβέζος Κύπρ. (Λε-
μεσ.) Θηλ. Γκενοβέζα Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *Genovese*.

1) Ὁ ἐκ Γενούης τῆς Ἰταλίας καταγόμενος Κύπρ. (Λεμεσ.)
Κῶς (Πυλ.) Χίος (Βροντ.) — Λεξ. Πρω.: Παροιμ. φρ. Ἐμ
'ποὺ τὸ τζαιρὸ τοῦ Γκενεβέζου (ἐπὶ προσώπου λίαν ἡλικιωμέ-
νου ἢ ἐπὶ πράγματις ἢ γεγονότος θεωρουμένου παμπάλαιου)
Λεμεσ. Ἦθ τοῦ Γενοβέζου τὸ γαιρὸ (συνών. τῇ προηγούμενῃ)
Πυλ. Ἐναι ἀπ' τὸν καιρὸ τῶν Τζενοβέζων (συνών. τῇ προη-
γουμένῃ) Χίος. Συνών. Παροιμ. φρ. Εἶναι ἀπὸ τὸν καιρὸ
τοῦ Νῶε. 2) Τὸ θηλ. ὡς οὖς. τὸ ζυμαρικὸν φιδὲς Κεφαλλ.

Ἡ λ. καὶ ὡς παρων. Πάρ. καὶ ἐπών. Ἀθῆν. Πελοπν.
(Λεχαίν.) καὶ ὑπὸ τὸν τύπ. Γενοβέζης Ἀθῆν.

Γενοβήσιος Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ γεωγραφικοῦ ὄν. Γένοβα καὶ τῆς παραγ. καταλ.
-ήσιος. Τύπ. Γενοβήσιος εἰς Χρον. Μορ. Ρ στ. 9139 (ἐκδ.
Schmitt) «ἐκεῖσε εἰς τὰ κάτεργα μετὰ τοὺς Γενοβήσιους»
καὶ Μαχαιρ. 1, 370 (ἐκδ. R. Dawkins) «Οἱ βάρκες ἐκου-
βαλοῦσαν τοὺς Γενοβήσιους».

Ὁ κάτοικος τῆς Γενούης: Ἀσμ.

Μάννα, τὸν νιὸν ὅπ' ἀγαπῶ, καλὰ τότε γνωρίζω,
'ς τῇ Βενετιά Βενέτικον 'ς τὰ ξένα Γενοβήσιον.

γενοκόπι τό, ἀμάρτ. 'ενοκόπι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γένος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -κόπι
περὶ ἧς ἰδ. Γ.Χατζιδ., Ἀθηνᾶ 22 (1910), 246.

Ἡ γενεά, ὅλοι ἐν γένει οἱ συγγενεῖς: Ὡχου, μάθια μου,
τὸ 'ενοκόπι σου εἶναι μιὰ χαρά! || Φρ. Νὰ σέ κάψ' ἡ φωθιά
καὶ σένα κι ὅλο σου τὸ 'ενοκόπι! (ἀρά) Συνών. γενεά,
γενοκυκλάδα, γενολόγι, γενολογία, γενοπαρέντι
γενοπατριά, μιλέτι, συγγενολογία, συγγενολόι,
σειριά, σειριολόι, σόι.

γενοκρατεῖμαι ἀμάρτ. γενοκρατειῶμαι Ἰθάκ. Κε-
φαλλ. Στερελλ. (Μεσολόγγ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γένος καὶ τοῦ ρ. κρατεῖμαι δι' ὃ ἰδ.
κρατῶ.

Ἐλκω τὸ γένος, κατάγομαι ἐνθ' ἀν.: Ξέρω 'γὼ πού-
θενε γενοκρατεῖται; Κεφαλλ. Γενοκρατεῖται ἀπὸ τὸν
Καποδίστρια αὐτόθ. Πούθε γενοκρατεῖται; Ἰθάκ. || Φρ.
"Οἱ γενοκρατειώμαστε ἀπὸ τὸ Νῶε (ἐπὶ τοῦ φυσικῶς ἀβα-
σίμου τῆς γνώμης περὶ διαφορῶν μεταξὺ ἀνθρώπων, κοι-
νωνιῶν ἢ ἄλλων) Κεφαλλ. || Ἀσμ.

Ἀρχίνησε νὰ τσῆ μιλῇ, νὰ τῇ ξαναρωτᾷ,

πές, 'ς τὴν ψυχὴ σου, λιγερό, πούθε γενοκρατεῖσαι;
Μεσολόγγ.

γενοκυκλάδα ἡ, ἀμάρτ. γενοκυκλάα Κάρπ. 'ενοκυκλάα
Κάρπ.

Ἐκ τῶν οὖς. γένος καὶ κυκλάδα.

Γενοκόπι, ὃ ἰδ., ἐνθα καὶ συνών.: Ἐσυνάχτην οὐλ' ἡ
'ενοκυκλάα.

γενολόγι τό, Ἰων. (Κρήν. Σμύρν.) — Λεξ. Ἐλευθε-
ρουδ. Πρω. Δημητρ. γενολόι Βιθυν. (Ἀρβανιτοχώρ.) Ἰθάκ.
Κρήτ. Νίσυρ. Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) — Λεξ. Ἐλευθερουδ.
Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ Βυζαντ. γενολόγιον.

Γενοκόπι, ὃ ἰδ., ἐνθ' ἀν.: Ἐκαμε μεγάλη καλεστικὴ
'ς τῇ χαρὰ τοῦ γιοῦ της, γιατί ἔχουσι μεγάλο γενολόι Κίτ.
Μαν. Οὐλο τὸ γενολόι μας καμαρώνει τῇ χορνιόλα τσῆ
νόνας (χορνιόλα=δακτυλίδι ἔχον ἐγχρωμον λίθον) Ἰθάκ. ||
Φρ. Νὰ πάρη ὁ διάλος τὸ γενολόι ζου! (ἀρά) Κίτ. Μάν.
Διάλ', ἔπαρ σε ἐσένα καὶ τὸ γενολόι σου! (ἀρά) Κρητ. || Πα-
ροιμ. Τὸ παππαδολόι νὰ μαεύγετο καὶ τὸ γενολόι νὰ δια-
λέετο (ἐπὶ τῆς δυσκολίας ἐπιλογῆς ἱερέων ἢ συγγενῶν)
Νίσυρ. || Ἀσμ.

Ἐχομε κάστρο σύγκελλο | καὶ κάστρο γενολόι
(μοιρολ.) Ἰθάκ. || Ποίημ.

Μονοχρονὶς ξαλείφτηκε οὐλο τὸ γενολόι
κ' ἐλώβιασε κι ὁ Γιαννακῆς, πῆε 'ς τὸ λωβοχώρι
Νίσυρ. Συνών. ἐν λ. γενοκόπι.

γενολογία ἡ, Ζάκ. Ἰθάκ. Κεφαλλ. — Λεξ. Βλαστ. 410
Δημητρ. (λ. γενολογία) γινουλογία Σάμ.

Ἐκ τοῦ οὖς. γενολόγι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ.
ἀρχοντολογία, φτωχολογία, ψιλλολογία κτλ. Τύπ.
γενολογία εἰς Συναξάρ. εὐγενικ. γυναικ. (ἐκδ. K. Krum-
bacher, στ. 138): «Σκόπα καλὰ καὶ πρόσεχε, τὸ πόσον
δπου ἀχρήζεις | με τὴν ζωὴν τοῦ κάθε ἀνδρός καὶ τὴν γε-
νολογίαν». Πβ. καὶ τὸ ἀρχ. γενεαλογία.

Γενοκόπι, δ ιδ., ἐνθα καὶ συνών., ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.
Νὰ παφρευτῶ θέλω κ' ἐγὼ κοντὰ 'ς τὴ γειτονιά του,
νὰ πάρω ἀπὸ τὴ γέννα του κι ἀπ' τὴ γενολογιά του

Ζάκ.

Κρατούσες ἀφ' τὸ σόι μου κι ἀφ' τὴ γενολογιά μου
Ἰθάκ.

Τὸν ξόδι θέλει συντροφιὰ, γινουλουγιά μιγάλη,
ἀν τὸν ξιχνᾷ ἢ μιὰ μυριά νὰ τὸν θυμᾷτ' ἢ ἄλλη
Σάμ. Συνών. ἐν λ. γενοκόπι.

γενολογῶ Κρήτ.

Τὸ Βυζαντ. γενολογῶ. Βλ. Πουλλολόγ. στ. 657, 660
(ἐκδ. S. Krawczynski, σ. 138) «οὐδὲν σᾶς ἔφερα ἐδῶ, διὰ
νὰ γενολογᾶσθε | νὰ φάγετε, νὰ πῖετε καὶ νὰ χαρῆτε ἅμα |
οὐχὶ δὲ νὰ δικάζεσθε καὶ νὰ γενολογᾶσθε» Παρὰ Στάθῃ
Γ 436 (ἐκδ. Κ.Σάθα, Κρητ. Θέατρ., σ. 169) καὶ ὁ τύπ.
γενολοῶ. «Σώπασε, Φόλα, σώπασε, μηδὲ σοῦ τὸ γροι-
κήσου, | νὰ ζήσω, οἱ μαθητᾶδες του νὰ σὲ γενολοήσου».
Πβ. τὸ ἀρχ. γενεαλογῶ.

Κακολογῶ, ὑβρίζω τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας, τὸ γένος:
Νὰ σοῦ γενολογήσω τὰ παππουδογονικά σου.

γενομουστακάκι τό, ἀμάρτ. 'ενομουστακάκι Νάξ.
(Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γενομούστακο καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ.
-άκι.

Τὸ μικρὸν γενομούστακο, δ ιδ.: Ρημάδι, δὲ 'ενο-
μουστακάκι δου! (Λέγεται μετὰ ἀστείότητος πρὸς νεα-
ρὸν οὐτινος ἤρξατο νὰ φαίνεται τὸ γένειον καὶ ὁ μύσταξ ἢ
πρὸς ἡλικιωμένον φέροντα ἀτημέλητον μύστακα καὶ γένειον).
Ποῦ νὰ 'ν' ἢ εὐκὴ μου 'ς τὰ 'ενομουστακάκια σου.

γενομουστακάτος ἐπίθ. ἀμάρτ. 'ενομουστακάτος
Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γενομούστακο καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ατος.

Ὁ φέρων γένειον καὶ μύστακα: Ὁ Φραγούλης εἶναι
'ενομουστακάτος, πὺν τῶρα δὲ δὰ συνηθοῦν οἱ νιοὶ τὰ
'ενομούστακα. Ἐνομουστακάτη εἶν' ἢ Ὀλυβία ἢ κακορρί-
ζικη. Ἐνομουστακάτο μου κοπελάκι (θωπευτικῶς πρὸς
μικρὸν παῖδα). Συνών. γενᾶτος.

γενομούστακο τό, Πελοπν. (Κόρινθ.) 'ενομούστακο
Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γένι καὶ μουστάκι.

1) Μύσταξ ἡνωμένος μετὰ τοῦ γενείου κατ' ἀμφοτέρας
τὰς παρειὰς εἰς τρόπον ὥστε νὰ φαίνεται εἰς συνεχῆ καὶ
μέγας Κόρινθ. 2) Ὁ μύσταξ καὶ τὸ γένειον ὡς μία ἐνότης
συνήθως κατὰ πληθ. Ἀπύρανθ.: Θ' ἀρχέψη νὰ βγάνη 'ενο-
μούστακα τὸ Νικολάκι. Ὁ Φραγούλης εἶναι 'ενομουστα-
κάτος, πὺν τῶρα δὲ δὰ συνηθοῦν οἱ νιοὶ τὰ 'ενομούστακα.
Δὲ φελῶν γαθόλου τὰ 'ενομούστακά δου κ' εὐτηνοῦ. Σὰν
ἀχινὸς εἶναι τὸ ρημάδι, τὸ 'ενομούστακό δου! ὑπὸ μορφὴν
ἀστείότητος.

γενοπαρέντι τό, ἀμάρτ. γενοπαρέντι Φολέγ. γενο-
παρέντι τὰ Μύκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γένος καὶ τοῦ ἀμαρτ. παρέντι, δ ἐκ τοῦ
'Ἰταλ. *parente*.

Οἱ γονεῖς, ἢ οἰκογένεια μεθ' ὅλων τῶν συγγενῶν ἐνθ' ἄν.:
Εἶναι ματζεμένο ὅλο τὸ γενοπαρέντι Φολέγ. || Φρ. Ἄς πάη
'ς τὰ γενοπαρέντι τ' Μύκ. Συνών. ἐν λ. γενοκόπι.

γενοπατριὰ ἢ, Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γένος καὶ πατριὰ.

Τὸ γένος, ἢ γενιά, ὅλοι οἱ συγγενεῖς: Ἀνάθ-θεμαν τὴν
μάν-ναν του, τὸν τσύρην του, τὸν παπ-ποῦν του, τὴν γε-
νιάν του τσαὶ τὴν γενοπατριάν του (ἐξ ἐπωδ.) Συνών. ἐν λ.
γενοκόπι.

γενορρίζι τό, ἀμάρτ. 'ενορρίζι Νάξ. (Κορων.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γένος καὶ ρίζα.

Ἡ ρίζα τῆς γενιᾶς, τὸ γένος: Φρ. Οἱ διαδόχοι 'ς τὸ 'ενορ-
ρίζι τανε! (ἀρά). Συνών. γενιὰ 1.

γένος τό, λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Θράκ. (Σηλυβρ.) Καππ.
Σίλ.) Κύπρ. Πελοπν. (Γέρμ. Γορτυν. Κίτ. Λεντεκ.
Μάν.) Πόντ. (Νικόπ. Τραπ. Χαλδ.) Χίος (Ἐγρηγόρ.)
γένους Καππ. (Σίλ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) γένο Ἀπουλ. (Κα-
λημ. Στερνατ. Τσολλῖν.) γένο Ἀπουλ. (Καστριν. Μαρτᾶν.)
Καλαβρ. (Μπόβ.) κένο Ἀπουλ. (Κοριλ.) 'ένος Νάξ.
(Ἀπύρανθ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γένος.

1) Τὸ σύνολον τῶν ἐξ αἵματος συγγενῶν, ἢ γενιὰ λόγ.
κοιν. καὶ δημῶδ. Ἀπουλ. (Καλημ. Κοριλ. Στερνατ. Τσολ-
λῖν.) Καππ. (Σίλ.) Κύπρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν.
(Γέρμ. Γορτυν. Κίτ. Λεντεκ. Μάν.) Πόντ. (Νικόπ. Τραπ.
Χαλδ.) Σάμ. Χίος (Ἐγρηγόρ.): Ἐλκει τὸ γένος ἀπὸ τοὺς
δεῖνα λόγ. κοιν. Ποῦθε εἶναι τὸ γένος σου, τὸ σειρολόι σου;
Γορτυν. Ἐχω γένος καὶ πεθερικὸ Γέρμ. Εἴμαστι ἕνα γέ-
νους (συγγενεῖς) Σάμ. Γένο μου καὶ πεθερικὸ Κίτ. Μάν.
Τὸ γένο τοῦ ἀπεταμ-μένον ἰνδύν-ρουτ-ται ὅλοι ἐς μαῦρα
(οἱ συγγενεῖς τοῦ πεθαμένου ντύνονται ὅλοι 'ς τὰ μαῦρα)
Στερνατ. Εἴσεστα γένο; (εἴθε συγγενεῖς;) Τσολλῖν. Ἀνά-
θεμα νὰ 'χη τοῦ κακοθάνατου τὸ 'ένος τση 'ενιᾶς του Ἀπύ-
ρανθ. || Ἄσμ.

Μάστορα, πρωτομάστορα, μάστορα τοὺς μαστόρους,

ἄμ μεβ βάλης 'ποὺ τὸ γένος σου, γιοφύριν, 'ἐν ἰ-χτίεις
Κύπρ.

Πές μου, νὰ ζήσης, ὁμορφη, ἀπὸ 'da 'ένος εἶσαι;

Ἀπύρανθ.

Ἐστάθην κι ἀνηρώτησα ἀπὸ ποῖο γένους εἶναι

Σίλ.

Σὰν πού 'ν' ὁ πρῖνος δασωτὸς κι ὁ πεῦκος φουντωμένος,
ἔτσ' εἶν' ἢ νύφη κι ὁ γαμπρὸς ἀπὸ μεγάλο γένος

Ἐγρηγόρ. β) Ἡ εὐγενής, ἢ ἐπίσημος οἰκογένεια ἢ γενιὰ
Θράκ. (Σηλυβρ.) – Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Βυζ.: Ἦτανε ἀπὸ
γένος Σηλυβρ. Ἀπὸ παρακατιανὸ γένος Λεξ. Βυζ. || Γνωμ.
Ἀνθρῶπ' ἀπὸ γένος καὶ σκύλλ' ἀπὸ μάντρα (προκειμένου
περὶ ἐπιλογῆς ἀνθρώπων ἢ ζώων πρέπει νὰ ἐξετάζεται ἢ
καλὴ καταγωγὴ αὐτῶν) Σηλυβρ. 2) Σύνολον πολλῶν ἀτό-
μων ἀνεξαρτήτως συγγενείας, πληθὸς ἀνθρώπων, κόσμος
πολὺς Ἀπουλ. (Καλημ. Κοριλ.) Καλαβρ. (Μπόβ.): Πόσον
γένος! (τί πληθὸς!). Ὁ βράν ἔμεινε λίο πλέον βράν νὰ
μῆτ τὴν δῆ ὁ γένο Καλημ. Ὅλο τὸ γένο νὰ γιουρίση φίδια
τzaὶ ὅλα πάνον σὲ μένα, τί 'ἐμ μοντέω (ὅλος ὁ κόσμος νὰ
γίνῃ φίδι καὶ νὰ ὀρμήσουν ἐναντίον μου, ποτέ μου δὲν
ἀλλάζω) αὐτόθ. Ἡ κελῶνα ὅτ-τε τωρεῖ κένο, ἰγρυβύν-νεται
(ἢ χελώνα, ὅταν θωρῇ ἀνθρώπους, κρύπτεται) Κοριλ. || Φρ.
'Εν γένει (γενικῶς) λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Ἦπ. Πελοπν.
(Κίτ.Μάν.): Ἡ κατάστασις ἐν γένει δὲν εἶναι καλὴ λόγ.
καὶ κοιν. || Ἄσμ.

Ὅλοι καλῶς ὥρίσατε, | ὅλοι ἐν γένει καὶ κοινῶς

γιά δὲ βοροῦ ὀνομαστικῶς.

(ἐκ μοιρολ.) Κίτ.

